

Udkast til strategi for afbødning af profit på private behandlings- og specialundervisnings-tilbud

Behandling og specialundervisning (herefter BOS) bevilges til børn og unge, som har komplekse sociale, faglige og/eller emotionelle udfordringer, i sådan en grad, at de ikke kan deltage i undervisningen på en folkeskole eller specialske. BOS bevilges efter folkeskolelovens § 3, stk. 2 og barnets lov § 32. Relevant for problemstillingen er desuden, at kommunen har pligt til og ansvar for, at den BOS-undervisning, der tilbydes til kommunens børn og unge, lever op til kravene om faglig kvalitet.

Københavns Kommune har 117 pladser på interne BOS-tilbud (Frederikshøj og Solbakken). Pr. marts 2026 blev 76 af de interne pladser brugt, men med kommunens ca. 680 BOS-sager i alt, jf. Datatræk i DUBU pr. 27/1-26, betyder det, at ca. 604 børn og unge med behov for BOS, får det bevilget hos private aktører (ca. 89%).

Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen har i fællesskab udarbejdet en strategi for afbødning af privat profit på behandlings- og specialundervisningsforløb i to spor, som hjemtager forløb ved at opbygge den kommunale kapacitet. De to spor er:

- Spor 1 – Udvidelse af behandlings- og specialundervisningskapacitet
- Spor 2 – Udvidelse af støttende kapacitet i alment skole

Begge spor sigter mod at reducere kommunens behov for at anvende private behandlings- og specialundervisningstilbud. For arbejdet med denne strategi gælder, at hjemtagningen skal ske på en måde, hvor der ikke sker forringelser i de tilbud som børnene, der modtager behandling- eller specialundervisningstilbud, og hvor udgifterne til området ikke stiger.

Spor 1 - Udvidelse af behandlings- og specialundervisningskapacitet

Forvaltningerne har identificeret to konkrete muligheder for at etablere flere pladser: 1) ved at udbygge de eksisterende kommunale tilbud, Solbakken og Frederikshøj med ca. 25 pladser, og 2) ved at finde lokaler til etablering af et nyt kommunalt tilbud med ca. 225 pladser, svarende til ca. 37 procent af de pladser vi køber hos private aktører i dag.

En mere omfattende hjemtagelse afhænger derfor af fund og istandsættelse af egnede lokaler til etablering af et nyt tilbud. Forvaltningerne har igangsat en proces for at identificere egnede lokaler på andre lokationer i København end de to nuværende behandlings- og specialun-

20-03-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 4384

Dokumentnummer i F2
10180475

Sagsnummer i eDoc
2026-0080543

Sagsbehandler
Caroline Schubert Sørensen

dervisningstilbud, som ligger i Valby og Nordvest. Hvis Borgerrepræsentationen godkender strategien, påbegyndes arbejdet med at finde egnede lokaler og udbygge de nuværende.

Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen har identificeret følgende faktorer, som udover udbygning og fund af nye lokaler, er relevante i forbindelse med spor 1. Det drejer sig om:

- Kompetenceudvikling og supervision af medarbejdere og ledere på de kommunale tilbud: For at understøtte hjemtagelsen og sikre, at de kommunale tilbud har den højst mulige kvalitet, ses et behov for at investere i både kompetenceudvikling og supervision til ledere og medarbejdere på de nye tilbud.
- Fordeling af kompetencer på tværs af kommunale tilbud: De bedst præsterende private tilbud har en større volumen, som giver mulighed for at flytte kompetencer imellem tilbud. Hjemtagelsen skal suppleres af tiltag, som gør det mere smidigt for kommunale tilbud at flytte specialiserede kompetencer imellem tilbud.
- Analyse af målgruppebehov: Børn, som er i målgruppe for behandling og specialundervisning, har meget forskelligartede udfordringer – alt fra spiseforstyrrelse over diagnoser til kriminalitetsudfordringer – og det vil kræve en analyse at identificere hvilke målgrupper, de kommunale tilbud med fordel kan hjemtage. Analysen vil også bidrage til at vise, hvilke kompetencer der fremover er behov for.

Konkrete muligheder for etablering af flere pladser på kommunale tilbud

- **Udvidelse af Solbakken og Frederikshøj**
Det skal afsøges, om de nuværende lokaler kan udnyttes bedre, så Solbakken og Frederikshøj kan huse flere elever (25 pladser). Det kan f.eks. medtænkes i det nye byggeri på Solbakken.
- **Oprettelse af nye BOS tilbud i kommunen**
Kontor for Ejendomsstrategi og Kapacitet (herefter KEK) er kommet med følgende vurdering af muligheder for oprettelse af nye tilbud til BOS i kommunen:

I forbindelse med implementeringen af Mangfoldige Børnefællesskaber, der er besluttet i budget 2025, forventes der en nedgang i behovet for specialundervisningspladser over de næste 10 år. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil i takt med faldende behov for specialkapacitet tage stilling til, hvordan bygningsmassen anvendes bedst muligt. I den forbindelse kan det være relevant at indtænke muligheder for at udnytte eventuel ledig kapacitet til BOS-tilbud.

I Valby ligger en byggegrund (Torveporten) med godkendt lokalplan om at bygge en skole. Det er ikke planen, at der skal byg-

ges en skole alligevel, og grunden bliver i øjeblikket benyttet til genhusning af specialskolebørn i pavilloner. Grunden frigives om 1-2 år, og der er ikke andre planer for grunden, hvorfor det vil være muligt at overtage den. At bygge en ny skole tager 6 år, jf. forventet standard byggetid for skoler.

Det er endvidere blevet undersøgt, hvor kommunen har mest behov for nye kommunale BOS-tilbud, hvis hjemtagelse af elever skal kunne realiseres. Her peges der på, at der mangler skoler på Amager og Østerbro. KEK har ikke kendskab til nogle lokationer på Amager eller Østerbro, hvor det er muligt for kommunen at oprette egne BOS-tilbud på nuværende tidspunkt.

Følgende processkridt skal afklares for hjemtagning af elever (strategi spor 1):

Analyse af hvilke målgruppebehov, der skal søges hjemtaget

Der skal gennemføres en analyse af hvilke målgrupper, der i dag primært modtager BOS-tilbud hos private udbydere. Det skal afdækkes, hvordan de kommunale tilbud kan udvikles og tilpasses, så de i fremtiden vil kunne modtage disse målgrupper.

Egnede lokaler og istandsættelse

De beskrevne muligheder for etablering af egne tilbud ved enten udvidelse af eksisterende tilbud eller etablering af nye tilbud skal gennemgås, og der skal søges midler til at klargøre rammerne til BOS-behandling.

Udarbejdelse af hjemtagelsesplan

Hjemtagelsesplanen skal først og fremmest tage højde for, hvilke målgrupper kan hjemtages på kortere sigt, og hvilke kan hjemtages på længere sigt. Her skal der tages højde for børnenes behov for kontinuitet, der kan være vigtige for deres trivsel.

Spor 2 - Udvidelse af støttende kapacitet i alment skole

Der findes i dag forskellige modeller for forvaltningernes samarbejde om at støtte barnet i alment skolen. Det kan være ved at lave en koordineret indsats, hvor skolen sætter ekstra ind i klassen, suppleret med en behandlingsindsats i hjemmet ved et socialt tilbud, eller ved at hele indsatsen, i og udenfor skolen, leveres af én kommunal leverandør (Idrætsprojektet, Brobyggerne, Ustart, mv.). Der ses et stort potentiale i at udvikle på modellerne, så skolerne rustes til at kunne rumme en større andel af den målgruppe af børn, som ellers ville have behov for et behandlings- og specialundervisningstilbud. Strategien skal tilpasses Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejde med indsatsene i "Mangfoldige Børnefællesskaber", der blev besluttet med budget 2025. Med Mangfoldige Børnefællesskaber er der afsat midler bl.a. til, at skolerne udvikler de inkluderende læringsmiljøer, så flere børn, med den rette hjælp og støtte, kan indgå i almenfællesskaberne, og færre får behov for se-

gregerede specialundervisningstilbud. Udviklingen af indsatserne skal suppleres af førnævnte analyse af målgruppen.

Følgende processkridt der skal afklares for reducere af elever ved støttende indsats (strategi spor 2):

- Analyse af målgrupper, så de fælles, støttende indsats kan målrettes de konkrete målgruppebehov for dem, hvor en støttende indsats kan forebygge behovet for behandling og specialundervisning.
- Analyse af, hvordan behandlingsindsatsen i større udstrækning kan gives som en indsats på, og i samarbejde med, skolerne.
- Analyserne skal samlet lede frem mod en vurdering af, hvilke tiltag der kan være relevante og virksomme samt en vurdering af hvilket potentiale, der vil være for at mindske behovet for eksisterende behandlings- og specialundervisningsindsatser som følge disse indsatser.
- På baggrund af analyserne skal der udarbejdes planer for:
 - Skalering og organisering af de kommunale indsatser
 - Kompetenceopbygning
 - Visitation, så vi sikrer, at de rette børn lander får en støttende indsats på almenskolen fremfor i BOS.

Økonomi

Forvaltningerne vurderer, at strategien kræver investeringer i anlæg og service. Anlægsmidlerne skal anvendes til at istandsætte egnede lokaler, og servicemidlerne skal anvendes til at udvikle de kommunale indsatser. Strategien vurderes ikke at være udgiftsdrivende på service, men det vil kræve yderligere afdækning at fastslå, om strategien kan medføre en besparelse på udgifterne til dagbehandlings- og specialundervisningstilbud, som kan dække merudgifter til udvikling af de kommunale indsatser. De kommunale behandlings- og specialundervisningstilbud har et prisniveau tilsvarende de private leverandører, men de støttende indsatser har et lavere prisniveau, bl.a. fordi de arbejder på almenskoler og derfor ikke har udgifter til husleje.

Økonomien for strategien er foreløbig og baseret på overordnede estimater, da det er nødvendigt at gå mere detaljeret ned i elevgruppens sammensætning og behov for at levere mere sikre estimater. Hvis der bliver behov for yderligere finansiering af initiativer på servicerammen, vil dette blive fremlagt til politisk godkendelse.

Hjemtagning af behandlings- og specialundervisningstilbud (spor 1)

Det er ikke indlagt som forudsætning, at hjemtagningen forventes at medføre en besparelse på udgifterne til behandlings- og specialundervisningstilbud. Dertil kommer, at der vil være behov for at bevilge anlægsbevillinger og måltal til istandsættelse og ombygning af et antal eksisterende behandlings- og specialundervisningstilbud.

Udvidelse af støttende kapacitet i almenskole (spor 2)

Dette spor forventes umiddelbart ikke at have økonomiske konsekvenser, men det kan blive nødvendigt at søge om servicemidler til investering i nye indsatser – enten som politiske bevillinger eller som investeringsprojekter.

Erfaringer med hjemtagning af private BOS-pladser i andre kommuner

Flere kommuner i Storkøbenhavn og på Sjælland har i de seneste år forsøgt at etablere egne kommunale BOS-tilbud. Kommunerne, eksempelvis Gladsaxe og Lyngby-Taarbæk, har udviklet mindre kommunale enheder målrettet elever med behandlingsbehov.

Brøndby Kommune undersøger aktuelt, om nogle af deres elever kan inkluderes i en kommunal enhed.

Trods disse tiltag vurderes antallet af elever fra nærliggende kommuner, der henvises til private københavnske tilbud, at have været stabilt eller svagt stigende de seneste år.

Frederiksberg Kommune etablerede tidligere deres eget BOS-spor C ved Skolen nær Nordens Plads, men lukkede det i 2025 på grund af manglende succes med at opbygge et hensigtsmæssigt pædagogisk og fagligt miljø for målgruppen.